

Minou Bosua en haar zoon Ravi Parker. Beeld Martijn Gijbertsen

Interview Theatermaker Minou Bosua

Is de opvoeding een bende? ‘Kinderen, klaag je ouders aan als het moet’

Theatermaker Minou Bosua maakte de lichtvoetige opera *Ouderpardon*. Over de bende die ouders soms van de opvoeding maken. Een kinderkoor zingt over de rechten die kinderen hebben.

Ally Smid

redacteur cultuur

5 november 2024, 22:00

De voorstelling *Ouderpardon* van theatergezelschap Minoux is het derde in een drieluik. Eerder maakte Minou Bosua (54), die haar theaterstukken ‘bewustzijnsamusement’ noemt, al een vader- en een moederaflevering. Met dit laatste deel neemt ze het op voor kinderen en rekent ze af met ouders.

Het is haar eerste opera, waarvan zij het libretto schreef. Ze tekent ook voor de co-regie en speelt de rol van dochter die haar ouders aanklaagt én van ouder van haar zoon Ravi, die ook meespeelt. Centrale vraag aan de kinderen die meedoen: welk recht is bij jou geschonden? In elke plaats waar ze optreden doet een lokaal kinderkoor mee, dat fungeert als stille getuige.

Bosua: “Het leek mij een goed thema voor opera: een muzikaal rechtbankdrama over onze voortplantingsdrang. In de dagelijkse realiteit staan er kinderen terecht die op het verkeerde pad zijn gekomen, die uit huis worden geplaatst, en een strafblad krijgen. Maar de ouders? Die gaan vrijuit. Stel dat die kinderen hun ouders kunnen aanklagen. We laten ouders nadenken over hun plichten.”

Je speelt de rol van dochter én van ouder.

“Ja, en het kind-zijn staat dicht bij me. Maar ik vervul met mijn vriendin, met wie ik nu zeventien jaar samen ben, ook al tien jaar een moederfunctie. Hoe je dat doet, moeder zijn, of in mijn geval voeder, iets tussen vader en moeder in, dat uitspreken dat je geen idee hebt hoe dat opvoeden moet, dat is een taboe. Iedereen is gefocust op z’n heilige, eigen gezin. Dat zit me dwars. Dat zat me, denk ik, als kind ook al dwars.”

Dat je vastzat in dat gezin.

“Ja. Mijn moeder had grote sociaal-democratische idealen, iets met volksverheffing en alles wat je deed moest ertoe doen. Waar ik veel van geleerd heb, maar ik dacht ook: wiens leven ben ik aan het leven? Er was weinig ruimte om een heel andere kant op te gaan. Bovendien had ik met mijn moeder een symbiotische relatie. Ik zat aan haar vastgekleefd tot en met haar sterfbed. Dat kwam ook omdat mijn vader er al tussenuit was gepiept. Ik was negen toen hij stierf, en mijn broers waren veel ouder dan ik.”

Jij wilde zelf nooit kinderen.

“Ik zag het niet voor me. Vond het een grote taak. Later wel. Maar ik wist niet precies waar ik me voor verantwoordelijk maakte. De eerste twee jaar van mijn zoon was ik eigenlijk steeds in paniek. Ik dacht ook dat we een huilbaby hadden, maar dat was hij niet. Toch alleen al het feit dat hij er is, vind ik van zo’n overrompelende impact. Fantastisch, maar er is ineens ook een persoon die de hele tijd in mijn ruimte is, de bank bezet, steeds vragen stelt waar je aandacht voor moet hebben.”

Heb je veel ouders gesproken voor deze voorstelling?

“Ja, en jongeren. Op documentaire-beelden in de voorstelling komen ze beiden aan het woord. Jongeren als aanklagers en ouders als verdedigers. Ik vertelde de jongeren - die ik te spreken kreeg via

onder andere stichting Het Vergeten Kind en Humanitas - over de kinderrechten die de Verenigde Naties ooit voor ze bedacht (zie kader). Die laat ik het kinderkoor ook opdreunen, zodat iedereen het hoort en weet. En ik vraag de jongeren in de voorstelling: Welke rechten zijn bij jou geschonden? Wat ik hoorde, aan klein en groot leed, was erg indrukwekkend. Veel vechtscheidingen, vechtpartijen thuis, afwezige ouders. Sommigen hebben ver na hun twintigste nog het gevoel dat ze hun moeder moeten beschermen.”

Aan ouders vroeg je: waarom wilde je kinderen?

“Veel mensen vinden het een lastige vraag om antwoord op te geven. Ze hadden geen idee: Oh, ik wilde eigenlijk niet, maar het gebeurde gewoon. In de voorbereiding heb ik veel met oud-kinderrechter Fred Salomon gepraat. Ik ging met hem mee naar zittingen en vroeg me af: Kun je een verklaring opstellen die ouders moeten ondertekenen als ze kinderen krijgen? Is dat juridisch mogelijk? Want er zijn dus kinderrechten, maar geen ouderplichten. Nou, dat kan dus niet. Behalve bij aanwijsbare strafbare feiten. Wat al een verbetering is, is dat er soms niet automatisch een uithuisplaatsing volgt van het kind, maar dat een ouder naar een tijdelijke woning moet.”

Uithuisplaatsing van de ouder dus.

“Ja, in ernstige gevallen. In de voorstelling stel ik toch het idee van een uitgebreide ouderschapsverklaring voor. Net als queer koppels

een contract moeten tekenen voordat ze met elkaar via ivf een kind krijgen. Zolang die er niet is, zou ik zeggen: Kinderen, klaag je ouders aan als het moet. En laat een huisarts of het consultatiebureau elk jaar een gesprek met ouders voeren over hoe het gaat.”

Wat is er eigenlijk humoristisch aan de voorstelling, want dat belooft je.

“De humor zit in mijn verhalen, mijn specifieke observaties van het ouderschap en in het op tafel leggen van mijn falen en mijn tekortschieten. En wat onbedoeld komisch is, zijn de uitlatingen in beeld van ouders die zich heel belangrijk maken.

Wat het beste schijnt te zijn als het gaat om opvoeden is de liefdevolle verwaarlozing. Met de nadruk op liefdevol. Dat moet toch haalbaar zijn?”

De voorstelling Ouderpardon is te zien in Amsterdam, Den Bosch, Haarlem, Leiden, Oosterhout, Rotterdam, Venlo, Veghel en Waalwijk. Voorstellingen in Berlijn, Kaapstad en Wenen zijn in voorbereiding.
Info: minoux.nl

Kinderrechtenverdrag

Op 20 november 1989 namen de Verenigde Naties in New York het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind aan. Dit verdrag gaat over alles waar kinderen tot hun achttiende mee te maken kunnen krijgen. Het gaat over voeding, school, wonen en gezondheid. Over geloof, ouders en vrienden. Maar ook over mishandeling, kinderarbeid, oorlog en vluchten. Op dit moment hebben 196 landen het Kinderrechtenverdrag ondertekend. Nederland bekrachtigde het Kinderrechtenverdrag op 8 maart 1995.

Lees ook:

Met moeder op de planken. Ze moet blijven

[Minou Bosua](#) staat samen met haar 87-jarige moeder Jopie op de planken in de voorstelling 'Moeder mag niet dood'. Hoe ga je als dochter om met moeders ongebreidelde levenslust als je zelf bijna barst van het verdriet?

Ook interessant voor u

Op basis van bovenstaand artikel

Reportage

Waarom ouders op deze scholen niet meer digitaal mogen meespieken

